

Eturauhasen täydellinen poistoleikkaus

Eturauhanen sijaitsee lantion pohjassa virtsarakon alapuolella. Se muodostaa osan siemennesteestä. Virtsaputki kulkee eturauhasen lävitse ja siihen laskevat kiveksistä siittiöitä kuljettavat siementiehyet.

Leikkaus

Eturauhasen poistoleikkaus tehdään eturauhassyövän hoitamiseksi. Leikkauksessa poistetaan ensin lantionpohjasta imusolmukkeet ja sen jälkeen eturauhanen. Uusi liitos tehdään virtsaputken ja virtsarakon välille. Tätä liitosta suojaamaan laitetaan virtsakatetri, jota pidetään 2–3 viikon ajan leikkauksen jälkeen.

Kotihoito

Sairaalasta kotiudut toipumisnopeudesta riippuen yleensä 4-6 päivän kuluessa

- Leikkaushaavan ja katetrin hoidosta annetaan erilliset ohjeet.
- Saunomisen saat aloittaa katetrin poiston jälkeen.
- Normaali syöminen, juominen ja ulkoilu ovat sallittuja leikkauksen jälkeen.
- Vältä voimakkaampaa ponnistelua ja nostamista (nostorajoitus 2kg) noin kuukausi leikkauksesta, jotta arpityrän riski olisi mahdollisimman vähäinen. Kuukauden kuluttua voit aloittaa varoen ponnistelun asteittain rasitusta lisäten. Jos haavan seudun kipu voimistuu, tauota rasitus viikoksi ja sitten aloita jälleen alusta.
- Polkupyörällä ei saa ajaa neljään viikkoon, ettei tule painetta leikkausalueelle.
- Autolla saa ajaa vasta katetrin poiston jälkeen.

Katetrin poisto

Katetri poistetaan noin kahden viikon kuluttua leikkauksesta urologian osastolla. Osastolla varmistetaan virtsauksen onnistuminen mittaamalla jäännösvirtsa virtsaamisen jälkeen ultraäänilaitteella vatsanpeitteiden läpi. Vointiasi seurataan osastolla muutaman tunnin ajan.

Yleensä tässä vaiheessa on käytettävissä lopullinen patologin vastaus poistetusta eturauhasesta. Sen perusteella arvioidaan lisähoitojen tarpeellisuus.

Virtsanpidätyskyky

Katetrin poiston jälkeen on tavallista, että alkuun esiintyy virtsan karkailua ja tarvitaan vaippoja, sillä osa sulkijalihaksesta poistetaan toimenpiteessä. Jäljelle jääneen sulkijan osan toipuminen alkaa nopeasti ja olennaista muutosta parempaan nähdään yleensä jo muutamien päivien -

viikkojen kuluessa. Parhaiten toivut, jos harjoitat aktiivisesti lantionpohjalihaksia. Harjoituksilla vahvistettava lihassupistus on sama supistus, jolla katkaistaan virtsasuihku ennen virtsauksen loppumista. Harjoituksista annetaan erillinen ohje.

Jos virtsa karkailee, suorita alapesu vähintään kaksi kertaa vuorokaudessa.

Pidätyskyvyn toipumisesta valtaosa tapahtuu ensimmäisen puolen vuoden kuluessa, mutta toipumista tapahtuu edelleen kunnes on kulunut noin vuosi leikkauksesta. Jos pidätyskyvyn toipuminen ei ole ollut riittävän hyvä ja jää virtsanpidätyskyvyttömyyttä, voidaan vuoden kuluttua leikkauksesta arvioida pidätyskyvyn parantamiseksi tarvittavien lisähoitojen tarve.

Sukupuolielämä

Erektiota säätelevät hermot kulkevat eturauhasen vieressä ja ne saavat käytännössä aina jonkinasteisia vaurioita ja leikkauksen jälkeen erektio toiminta lähes aina huonontuu.

Mahdollisuus normaaliin sukupuolielämään pyritään säilyttämään, kunhan syövän hoito ei vaaranna.

Sukupuolielämän voi aloittaa neljän viikon kuluttua leikkauksesta. Tarvittaessa voidaan erektiota tehostaa erektiolääkkeillä, joita useimmiten tulet jatkossa tarvitsemaan. Erektiolääkkeiden säännöllisen käytön aloitus katettrin poiston jälkeen saattaa parantaa erektioiden palautumista. Erektiohäiriöön kokeillaan ensin tablettilääkkeitä ja ellei niistä saada apua, voidaan kokeilla joko annostelijalla virtsaputkeen tai neulalla penikseen pistettävää lääkettä.

Siemennesteen tuotto normaaliin tapaan ei jatku leikkauksen jälkeen, joten raskauden alkuun saatto normaalilla tavalla ei ole enää mahdollista.

Jälkiseuranta

Jälkiseurannan pituus sairaalassa määräytyy potilaskohtaisesti. Leikkauksen jälkeistä elämänlaatua pyritään arvioimaan kyselykaavakkeilla. Ensimmäinen kyselykaavake lähetetään leikkauskutsukirjeen mukana ja se palautetaan leikkaukseen tullessa. Seuraavat kyselykaavakkeet täytetään poliklinikkakontrollien yhteydessä 3kk ja 1 vuosi leikkauksen jälkeen. Sairaalaseurannan päätyttyä ohjeistetaan oma lääkäri jatkamaan seurantaa.